

Entrustable Professional Activities (EPA's), ook iets voor de verpleegkundig specialist?

V.J.J. Bon RN M ANP, verpleegkundig specialist bij Spoedeisende Hulp, OLVG, Amsterdam, praktijkopleider, bestuurslid Venticare

B.P.M. Huybrechts RN M ANP, verpleegkundig specialist bij Spoedeisende Hulp, OLVG, Amsterdam, praktijkopleider, bestuurslid V&VN VS

De Spoedeisende-hulpafdeling (SEH) van OLVG Amsterdam (locaties Oost en West) is met jaarlijks meer dan 70.000 patiënten een van de drukste SEH's van Nederland. Sinds 2004 wordt er gewerkt met gescheiden patiëntenstromen naar urgentie van de klacht. Op de SEH wordt gewerkt met spoedeisende-hulpartsen. Sinds 2015 werken ook verpleegkundig specialisten (VS) op deze SEH die met name verantwoordelijk zijn voor de zorg aan patiënten met laagcomplexe klachten. Vanaf binnenkomst tot ontslag wordt de zorg idealiter geleverd door een VS. Vanaf 2016 worden verpleegkundig specialisten voor de SEH van OLVG opgeleid. Het VS-opleidings-team op de SEH, bestaande uit twee verpleegkundig specialisten en een SEH-arts, is van mening dat de eisen voor herregistratie onvoldoende inzicht geven in de verdere ontwikkeling van de VS en heeft ervoor gekozen om *Entrustable Professional Activities* (EPA's) te introduceren. Hiermee kan de VS laten zien welke competenties worden beheerst bij de uitvoering van een activiteit en is er ook direct bewijsvoering. OLVG is lid van de vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen (STZ) en lid van de Santeon groep.

Entrustable Professional Activities (EPA's)

Tijdens de opleiding tot VS bouwt men aan een uitgebreid portfolio dat onder andere gevuld wordt met kritische praktijkbeoordelingen (KPB's), kritische beroepsactiviteiten (KBA's) en *Objective Structured Assessment of Technical Skills* (OSATS). Dit portfolio, dat ontwikkeling inzichtelijk maakt, is een belangrijk onderdeel van de uiteindelijke beoordeling en het afstuderen van de verpleegkundige in opleiding tot specialist (VioS).

Zodra de VioS is afgestudeerd, wordt het portfolio niet meer gevuld en zijn de eisen voor herregistratie de leidraad. Omdat het leren niet ophoudt na het voltooien van de opleiding zou het logisch zijn het portfolio voort te zetten tijdens de werkzame jaren in de functie van VS. Door het portfolio te blijven gebruiken is er zicht op kennisontwikkeling, voortgang in functioneren enzovoort. Door het beëindigen van het

portfolio doet de VS zichzelf tekort. Het VS-opleidingsteam op de SEH, bestaande uit twee verpleegkundig specialisten en een SEH-arts, is van mening dat de eisen voor herregistratie onvoldoende inzicht geven in de verdere ontwikkeling van de VS en we hebben ervoor gekozen om *Entrustable Professional Activities* (EPA's) te introduceren. Hiermee kan de VS laten zien welke competenties worden beheerst bij de uitvoering van een activiteit en is er ook direct bewijsvoering. Momenteel is het noodzakelijk om de VS beter te positioneren binnen het werkveld maar blijft dit mogelijk hangen op enkel woorden en geen daden (met name geen bewijsvoering voor de gebruikte woorden). Wij denken dat EPA's hierin een belangrijke rol kunnen en zullen gaan spelen. Ook vooruitlopend op mogelijke visitaties van werkplekken waar verpleegkundig specialisten werken, bij dergelijke visitaties zal het noodzakelijk zijn om competenties aan te tonen. Afgeleid van de definitie van een EPA volgens Ten Cate¹ kunnen door EPA's professionele taken of verantwoordelijk-

heden door SEH-artsstafleden toevertrouwd worden aan de VS zodra de VS de benodigde competenties heeft verkregen. EPA's worden momenteel gebruikt binnen het competentiegericht medische vervolgonderwijs. EPA's beschrijven kenmerkende beroepsactiviteiten die certificeerbaar zijn. Hierdoor kunnen beroepsactiviteiten beter worden gedefinieerd.¹

Entrustable Professional Activities (EPA's)

- vormen een kernactiviteit van de professie;
- vormen een deel van professionele werkzaamheden in een specifieke context;
- zijn zelfstandig uit te voeren, binnen een gestelde tijdsduur;
- leiden tot herkenbaar en meetbaar (proces- en eind-) resultaat van professioneel werken/handelen;
- vereisen specifieke kennis, vaardigheden en gedrag, die gewoonlijk worden verkregen door training;
- doen een beroep op meerdere competenties, die gezamenlijk essentieel zijn om de EPA succesvol uit te voeren;
- worden gewoonlijk uitsluitend toevertrouwd aan gekwalificeerde professionals.

Voor zover wij weten, zijn we de eerste groep verpleegkundig specialisten die deze EPA's willen gaan inzetten om competenties aan te tonen; we gaan dit doen op het moment dat onze VioS hun opleiding hebben afgerond en dus VS zijn. Tijdens de opleiding gebruiken we het opleidingsplan van de opleidingsinstelling, na afstuderen hebben we een lokaal plan ontwikkeld waar deze EPA's een belangrijk onderdeel van zijn. De EPA's kunnen dan ook gebruikt worden tijdens jaargesprekken, functioneringsgesprekken, bij visitaties (bijvoorbeeld door het Nederlands Instituut voor Accreditatie in de Zorg (NIAZ) maar ook door een andere VS).

De EPA's die gebruikt worden binnen het opleidingscurriculum van de SEH-arts hebben we omgebouwd tot drie verschillende EPA's die zich specifiek richten op de patiëntencategorie die momenteel wordt behandeld door onze VS. Zo hebben we een algemene EPA gemaakt waar we met name kijken naar algemene competenties zoals anamnese, algemeen lichamelijk onderzoek, aanvullend onderzoek en uiteindelijk ontslagmanagement. Daarnaast hebben we nog twee specifieke EPA's die zich richten op de specifieke patiëntencategorie, namelijk de laagcomplexiteit patiënt met en zonder trauma. Bewijsvoeringen voor deze EPA's kunnen zeer verschillend zijn, variërend van een KPB, OSATS tot een klinische les of artikel.

Met deze EPA's wordt voor iedereen inzichtelijk welke competenties goed ontwikkeld zijn en welke competenties aandacht behoeven.

EPA en de VS

Op de vraag of EPA's ook zinvol zijn voor de verpleegkundig specialist is nog geen duidelijk antwoord te geven. Wij zijn ervan overtuigd dat het objectiveren van competenties van een VS door middel van EPA's een positieve rol kan spelen in de positie van de VS in de organisatie. Deze EPA's zouden kunnen worden toegevoegd in het portfolio dat ook na afronden van opleiding wordt gebruikt. Misschien kunnen dergelijke EPA's in de toekomst zelfs wel een onderdeel van de herregistratie worden?

Toekomst/discussie

In september 2018 zijn onze VS gestart met het gebruik van het lokale opleidingsplan waaraan EPA's zijn toegevoegd. Tijdens het jaargesprek zullen het gebruik en uitvoering van dit plan geëvalueerd worden.

Wij horen graag jullie mening, ideeën, opmerkingen en aanvullingen! Mail naar b.p.m.huybrechts@olvg.nl.

* Federatie Medisch specialisten. Handreiking opleidingsplan gebaseerd op EPA's.pdf. Beschikbaar via <https://docplayer.nl/2873926-Handreiking-opleidingsplan-gebaseerd-op-epa-s.html>